

Norges Høyesteretts virksomhet i 2012

Høyesteretts hovedmål

Høyesterett dømmer i siste instans og er ankeinstans for avgjørelser truffet i lavere instanser. Høyesterett behandler både sivile saker og straffesaker og har myndighet på alle rettsområder.

Høyesteretts hovedmål er å arbeide for rettsenhet, rettsavklaring og rettsutvikling. Dette innebærer en konsentrasjon om prinsipielle rettsspørsmål og retningsgivende avgjørelser.

Saksmengden

En rekke ulike saker bringes inn for Høyesterett, og antall saker har de senere år vært økende. Samlet kom det i 2012 inn noe flere saker enn i 2011.

I 2012 kom det inn 470 anker over dom i sivile saker til Høyesterett. Det tilsvarende tallet for 2011 var 431. Cirka 15 % av ankene over dom i sivile saker ble henvist til behandling i avdeling. Det innkom 530 anker over kjennelser og beslutninger i sivile saker i 2012, samme antall som i 2011.

Når det gjelder straffesaker, kom det inn 439 anker over dom og 652 anker over kjennelser og beslutninger. De tilsvarende tallene for 2011 var 444 anker over dom og 661 anker over kjennelser og beslutninger. Cirka 18 % av ankene over dom i straffesaker ble henvist til behandling i avdeling.

Høyesterett behandlet i 2012, som også i 2011, i alt 82 sivile saker i avdeling. Det ble i 2012 behandlet 66 straffesaker i avdeling, mens det tilsvarende tallet for 2011 var 92. Det har vært et betydelig antall tunge og arbeidskrevende saker. Mange av sakene reiste rettsspørsmål hvor internasjonale rettskilder er sentrale.

Storkammer og plenum

Høyesterett har i 2012 behandlet én sivil sak i storkammer og to sivile saker i plenum. Saken som ble behandlet i storkammer gjaldt spørsmålet om domstolenes kompetanse ved prøving av vedtak av Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker (Gjenopptakelseskommisjonen) om ikke å gjenåpne en straffesak. De to plenumssakene reiste blant annet spørsmål om utlendingsnemndas vedtak om asyl/vern mot retur skal vurderes ut fra situasjonen på domstidspunktet eller ut fra situasjonen på vedtakstidspunktet. Begge sakene berørte også spørsmål om opphold på humanitært grunnlag.

I 2011 ble det ikke behandlet noen saker i storkammer eller plenum.

Saksbehandlingstid

I 2012 har Høyesterett opprettholdt den meget tilfredsstillende saksbehandlingstiden fra 2011. Sakene berammes så raskt som det lar seg gjøre ut fra prosessfullmektigenes forberedelser og program. Det er ikke ventetid for å få en sak opp i Høyesterett. Gjennomsnittlig behandlingstid fra saken er innkommet Høyesterett til avgjørelse i ankeutvalget foreligger, er på cirka én måned. Gjennomsnittlig behandlingstid fra saken er innkommet Høyesterett til

ankeforhandling er berammet, er cirka tre måneder i straffesaker og cirka seks måneder i sivile saker.

Endringer i dommersammensetningen

Advokat Per Erik Bergsjø tiltrådte som høyesterettsdommer 1. mars 2012.

Professor dr. juris Finn Arnesen var konstituert som høyesterettsdommer i perioden 12. september 2011 – 29. februar 2012.

Reiser i Norge

Norges Høyesterett legger - som øverste domstol og den domstol som dekker hele Norge - stor vekt på å skaffe seg kunnskap om landet vårt. Som ett ledd i dette drar Høyesterett på befarings/besøk til ulike deler av landet for å gjøre seg kjent med særlig næringsliv, offentlige institusjoner og kultur. Reisen i 2012 gikk til Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag.

Internasjonal virksomhet

Ut over den dømmende virksomheten har Høyesterett i 2012 hatt en betydelig internasjonal virksomhet. Dels har Høyesterett mottatt besøk fra utenlandske juristmiljøer, særlig domstoler. Dels har dommerne og i noen grad andre fra domstolen deltatt i kongresser, seminarer og faglige møter i andre land. Det nordiske samarbeidet står her i en særstilling.

Formålet med den internasjonale virksomheten er todelt. Den skal bidra til kompetanseheving i Høyesterett, og den skal for en del være et bidrag til rettsstatsoppbygging og rettsstatsutvikling i andre land.

Besøk i Norges Høyesterett:

- Representanter fra Justitieministeriet og Högsta domstolen i Sverige i regi av Justisdepartementet og Statens sivilrettsforvaltning (24. januar)
- Dommer Per Christiansen, EFTA-domstolen (17. februar)
- Sør-Koreas ambassadør (7. mars)
- Guatemalas ambassadør (7. mars)
- Dommerdelegasjon fra Usbekistan (15. mai)
- Delegasjon fra det russiske juristforbundet (22. mai)
- The European Young Bar Association (15. juni)
- Presidenten i The Turkish Council of State (17. juli)
- Familierettsjurister fra Danmark (2. november)

Høyesterett har deltatt med representanter i følgende arrangement i utlandet:

- Åpning av Den europeiske menneskerettighetsdomstolens juridiske år, Strasbourg (27. januar)
- Seminar ACA-Europe (Association of the Councils of State and Supreme Administrative Jurisdictions of the European Union): "Increasing the efficiency of the Supreme Administrative Courts' powers", Brussel (1.-2. mars)
- Studiebesøk i Polens konstitusjonsdomstol, inkl. besøk i Polens høyesterett og Polens administrative høyesterett, for Høyesteretts dommere (19.-21. mars)
- Nordisk høyesterettsdommerseminar, Helsingfors (27.-28. mars)

- 5th Conference of Secretaries General of Constitutional Courts, Yerevan (13.-14. april)
- Konferanse i regi av World Jurist Association om "Law and Technology: Innovation in the Digital Age", Washington (22.-24. april)
- Besøk i Georgias høyesterett og Norlag, Tbilisi (24.-25. april)
- 50-årsjubileet for Tyrkias konstitusjonsdomstol, Ankara (25.-26. april)
- 11th Meeting of The Joint Council on Constitutional Justice, Brno (31. mai-1. juni)
- Nordisk rettergangstävling, Stockholm (8.-10. juni)
- Nordisk høyesterettsbibliotekarmøte, Stockholm (12.-15. juni)
- 20-årsjubileet for Romanias konstitusjonsdomstol, Bucuresti (21.-22. juni)
- Generalforsamling ACA-Europe, Madrid (25.-26. juni)
- Nordisk prosessmøte, Uppsala (17.-18. august)
- Nordisk høyesterettspresidentmøte, Gentofte (30.-31. august)
- Europeisk Konstitusjonsdomstolskonferanse, Wien (10.-11. september)
- Møte i The International Association of Tax Judges, München (18.-20. oktober)
- Møte i The Network of the Presidents of the Supreme Judicial Courts of the European Union, Paris (26. oktober)
- Forum for miljødommere, Haag (26.-27. oktober)
- Seminar for Høyesteretts juridiske utredningsenhet i EFTA-domstolen og EU-domstolen, Luxembourg (11.-13. november)

Andre arrangement

- Pressefrokost i Høyesterett (9. januar)
- Møte med representantene på Startkurset for nyutnevnte dommere (23. januar)
- Faglunsj i Høyesterett om virksomheten i Kriminalomsorgen v/Rogaland friomsorgskontor (5. mars)
- Deltakelse på Den Norske Dommerforenings 100-årsjubileum, Oslo (2. mai)
- Det alminnelige dommermøtet, Oslo (3.-4. mai)
- Nordisk kanslichef møte i Høyesterett (10.-11. mai)
- Faglunsj: "Nytt fra Den europeiske menneskerettsdomstolen" v/ EMD-dommer Erik Møse (17. september)
- Åpen Dag i Høyesterett (27. oktober)
- Høyesteretts dommere har deltatt som dommere i finalen i prosedyrekonkurranser ved norske universiteter

Omvisninger og orienteringer

Høyesterett har i 2012 gjennomført 36 omvisninger for nærmere 900 besøkende. Interessen for omvisning er stor og blant de besøkende var studenter og skoleelever, medlemmer av ulike organisasjoner som Rotary og Lions og pensjonistforeninger.

I forbindelse med Åpen dag i oktober, fikk 150 besøkende orientering om Høyesterett og en omvisning i Høyesteretts hus.

Ulike sakstyper behandlet i avdeling, storkammer og plenum 2012

Listen er ikke uttømmende

Sivile saker

Erstatningsrett	16
Skatt/avgift	12
Kontraktsrett	11
Utlendingsrett	7
Arbeidsrett	6
Tingsrett	5
Ekspropriasjon/skjønn/tomtefeste	3
Familie/arv/skifte	3
Trygderett	3
Barnevern	2
Forsikringsrett	2
Advokaters taushetsplikt	1
Foreldelse	1
Konkurranserett	1
Konkursrett	1
Konsesjonsrett	1
Miljørett	1
Opphavsrett	1
Selskapsrett	1
Tvangsfullbyrdelse	1
Sivilprosessuelle spørsmål	3

Straffesaker

Legemskrenkelser	8
Narkotika	6
Drap	5
Seksuallovbrudd	5
Bedrageri/utroskap/korrupsjon	4
Miljøkriminalitet	4
Mishandling i nære relasjoner	4
Ran	4
Inndragning	3
Innsidehandel/markedsmanipulasjon	3
Promillekjøring	3
Forbudet mot dobbel straffeforfølgning	2
Forvaring – forlengelse/prøveløslatelse	2
Tyveri/innbrudd/heleri	2
Brudd på arbeidsmiljøloven	1
Datainnbrudd	1
Dokumentfalsk	1
Falsk anklage	1
Kreditorsvik/hvitvasking	1
Rasistiske ytringer	1
Skattesvik	1

Straffeprosessuelt beslag	1
Andre straffeprosessuelle spørsmål	3

FORRETNINGSSTATISTIKK FOR HØYESTERETT
1.1.2012 - 31.12.2012

ANKEUTVALGETS VIRKSOMHET - SIVILE SAKER

Anke over dom i sivile saker

Ikke avgjorte saker ved periodens start	46
Innkommet	470
Avgjort	457
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	59

Resultat – avgjorte saker

Anken henvist til Høyesterett	69	saker
Anken nektet fremmet	366	saker
Anken avvist	7	saker
Hevete ankesaker	4	saker
Opphevet	3	saker
Anketillatelse gitt (verdi/dir.)	1	saker
Anketillatelse ikke gitt	7	saker

457 saker

Anke over kjennelse i sivile saker

Ikke avgjorte saker i ankeutvalget ved periodens start	25
Innkommet anker over kjennelse	398
Avgjort i ankeutvalget	384
Ikke avgjorte saker i ankeutvalget ved periodens slutt	39

Resultat – avgjorte saker

Anke over kjennelse henvist til Høyesterett	8	saker
Forkastet eller stadfestet	205	saker
Tatt til følge/opphevet	31	saker
Anken nektet fremmet	105	saker
Anken avvist	22	saker
Hevete anker	13	saker
	384	saker

Anke over beslutning i sivile saker

Ikke avgjorte saker i ankeutvalget ved periodens start	7
Innkommet anker over beslutning	132
Innkommet andre saker	22
Avgjort i ankeutvalget	147
Ikke avgjorte saker i ankeutvalget ved periodens slutt	14

Resultat – avgjorte saker

Anke over beslutning henvist til Høyesterett	0	saker
Forkastet eller stadfestet	105	saker
Tatt til følge/opphevet	9	saker
Anken avvist	9	saker
Anken nektet fremmet	22	saker
Hevete anker	2	saker

HØYESTERETT I AVDELING – SIVILE SAKER**ANKE OVER DOM I SIVILE SAKER**

Ikke avgjorte saker ved periodens start	32
Henvist til behandling	70
Avgjort	73
Behandlet i storkammer	1
Behandlet i plenum	2
Hevet	0
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	29
Antall saker med behandlingstid over seks måneder fra innkommet Høyesterett til ankeforhandlingens start	30
Antall saker med behandlingstid under seks måneder fra innkommet Høyesterett til ankeforhandlingens start	43

ANKE OVER KJENNELSE/BESLUTNING I SIVILE SAKER

Ikke avgjorte saker ved periodens start	6
Henvist til behandling	8
Avgjort	9
Behandlet i storkammer	0
Behandlet i plenum	0
Hevet	0
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	5
Antall saker med behandlingstid over seks måneder fra innkommet Høyesterett til ankeforhandlingens start	2
Antall saker med behandlingstid under seks måneder fra innkommet Høyesterett til ankeforhandlingens start	7

SIVILE SAKER SAMLET

Ikke avgjorte saker ved periodens start	38
Henvist til behandling	78
Avgjort	82
Behandlet i storkammer	1
Behandlet i plenum	2
Hevet	0
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	34
Antall saker med behandlingstid over seks måneder fra innkommet Høyesterett til ankeforhandlingens start	32
Antall saker med behandlingstid under seks måneder fra innkommet Høyesterett til ankeforhandlingens start	50

BEHANDLINGSTID FOR SIVILE SAKER – ANKEUTVALGET OG HØYESTERETT I AVDELING

Gjennomsnittlig behandlingstid for anker over dom fra innkommet Høyesterett til avgjort i ankeutvalget	0,9	mnd
Gjennomsnittlig behandlingstid for anker over kjennelse fra innkommet Høyesterett til avgjort i ankeutvalget	0,9	mnd
Gjennomsnittlig behandlingstid for anker over beslutning fra innkommet Høyesterett til avgjort i ankeutvalget	0,6	mnd
Gjennomsnittlig behandlingstid for sivile saker fra innkommet Høyesterett til ankeutvalgets henvisning	1,2	mnd
Gjennomsnittlig behandlingstid for sivile saker fra ankeutvalgets henvisning til Høyesteretts avgjørelse	5,1	mnd
Gjennomsnittlig samlet behandlingstid for sivile saker fra innkommet Høyesterett til Høyesteretts avgjørelse	6,4	mnd
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for samtlige avgjorte sivile saker (ankeutvalg + Høyesterett i avdeling)	1,3	mnd
Gjennomsnittlig behandlingstid for sivile saker fra innkommet Høyesterett til ankeforhandlingens start	5,8	mnd

Gjennomsnittlig behandlingstid for sivile saker fra ankeutvalgets henvisning til ankeforhandlingens start 4,6 mnd
ANKEUTVALGETS VIRKSOMHET – STRAFFESAKER

Anke over dom i straffesaker

Ikke avgjorte saker ved periodens start	23
Innkommet	439
Avgjort	411
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	51

Resultat – avgjorte saker

Anken tillatt fremmet	72	saker
Anken ikke tillatt fremmet	315	saker
Anken avvist	4	saker
Anken frafalt/hevet	17	saker
Anketillatelse gitt (dir. anke)	1	saker
Anketillatelse ikke gitt	1	saker
Opphevet	1	saker
Frifunnet	0	saker

411 saker

Anke over kjennelse i straffesaker

Ikke avgjorte saker i ankeutvalget ved periodens start	6
Innkommet anker over kjennelse	344
Avgjort i ankeutvalget	342
Ikke avgjorte saker i ankeutvalget ved periodens slutt	8

Resultat – avgjorte saker

Anker over kjennelse henvist til Høyesterett	4	saker
Forkastet eller stadfestet	252	saker
Tatt til følge/opphevet	40	saker
Anken avvist	16	saker
Anken frafalt	22	saker
Annet	8	saker

 342 saker
Anke over beslutning i straffesaker

Ikke avgjorte saker i ankeutvalget ved periodens start	27
Innkommet anker over beslutning	308
Innkommet andre saker	23
Avgjort i ankeutvalget	327
Ikke avgjorte saker i ankeutvalget ved periodens slutt	31

Resultat – avgjorte saker

Anker over beslutning henvist til Høyesterett	0	saker
Forkastet eller stadfestet	273	saker
Tatt til følge/opphevet	21	saker
Anken avvist	8	saker
Anken frafalt	3	saker
Annet	22	saker

 327 saker

HØYESTERETT I AVDELING – STRAFFESAKER**ANKE OVER DOM I STRAFFESAKER**

Ikke avgjorte saker ved periodens start	17
Henvist til Høyesterett	73
Avgjort	64
Behandlet i storkammer	0
Behandlet i plenum	0
Hevet	0
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	26
Antall saker med behandlingstid over tre måneder fra innkommet Høyesterett til ankeforhandlingens start	39
Antall saker med behandlingstid under tre måneder fra innkommet Høyesterett til ankeforhandlingens start	25

ANKE OVER KJENNELSE/BESLUTNING I STRAFFESAKER

Ikke avgjorte saker ved periodens start	2
Tillatt fremmet til behandling/henvist til Høyesterett	4
Avgjort	2
Behandlet i storkammer	0
Behandlet i plenum	0
Hevet	0
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	4
Antall saker med behandlingstid over tre måneder fra innkommet Høyesterett til ankeforhandlingens start	1
Antall saker med behandlingstid under tre måneder fra innkommet Høyesterett til ankeforhandlingens start	1

STRAFFESAKER SAMLET

Ikke avgjorte saker ved periodens start	19
Tillatt fremmet til behandling/henvist til Høyesterett	77
Avgjort	66
Behandlet i storkammer	0
Behandlet i plenum	0
Hevet	0
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	30
Antall saker med behandlingstid over tre måneder fra innkommet Høyesterett til ankeforhandlingens start	40
Antall saker med behandlingstid under tre måneder fra innkommet Høyesterett til ankeforhandlingens start	26

BEHANDLINGSTID FOR STRAFFESAKER – ANKEUTVALGET OG HØYESTERETT I AVDELING

Gjennomsnittlig behandlingstid for anker over dom fra innkommet Høyesterett til avgjort i ankeutvalget	1,2	mnd
Gjennomsnittlig behandlingstid for anker over kjennelse fra innkommet Høyesterett til avgjort i ankeutvalget	0,2	mnd
Gjennomsnittlig behandlingstid for anker over beslutning fra innkommet Høyesterett til avgjort i ankeutvalget	0,7	mnd
Gjennomsnittlig behandlingstid for straffesaker fra innkommet Høyesterett til ankeutvalget tillot saken fremmet	1,0	mnd
Gjennomsnittlig behandlingstid for straffesaker fra ankeutvalget tillot saken fremmet til Høyesteretts avgjørelse	2,7	mnd
Gjennomsnittlig samlet behandlingstid for straffesaker fra innkommet Høyesterett til Høyesteretts avgjørelse	3,7	mnd
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for samtlige avgjorte straffesaker (ankeutvalg + Høyesterett i avdeling)	0,9	mnd
Gjennomsnittlig behandlingstid for straffesaker fra innkommet Høyesterett til ankeforhandlingens start	3,4	mnd

Gjennomsnittlig behandlingstid for straffesaker fra ankeutvalgets
henvisning til ankeforhandlingens start 2,4 mnd